

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta (HE 285/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 23/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

kalastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kalastuslain (379/2015) 98 §,
muutetaan 19 §:n 3 momentti, 62 §, 90 §:n otsikko ja 1 ja 3 momentti, 92—96 §, 99 §:n 3 momentti sekä 118 §:n 1 momentin 10 ja 13 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat 92 § osaksi laissa 92/2019, 95 § osaksi laissa 323/2018 sekä 118 §:n 1 momentin 10 ja 13 kohta laissa 177/2017, sekä
lisätään lakiin uusi 19 a §, 62 a ja 95 a §, 118 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 177/2017, uusi 15 ja 16 kohta, sekä 118 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 997/2016 ja 177/2017, uusi 4 momentti seuraavasti:

19 §

Kalatalousviranomaiset

Valtion omistamalla vesialueella tämän lain mukaisista vesialueen omistajalle kuuluvista tehtävistä, oikeuksista ja velvollisuuksista vastaa Metsähallitus.

Eduskunnan vastaus EV 263/2022 vp

19 a §

Luonnonvarakeskuksen tehtävä tiedon tuottajana

Luonnonvarakeskus tuottaa kalakantoja ja kalastusta koskevaa tietoa ja toteuttaa niiden seurantaan liittyviä tehtäviä. Luonnonvarakeskus laatii kolmen vuoden välein raportin Suomen kalakantojen tilasta ja kalastuksesta, sekä merialueen että sisävesien osalta Suomessa.

6 luku

Kalastuksen ohjaus ja rajoittaminen

62 §

Sivusaalisilmoitus

Hylkeen ja valaan pyydykseen jäämisestä on pyydyksen haltijan viipymättä ilmoitettava Luonnonvarakeskukselle. Saimaannorpan jäämisestä pyydykseen on pyydyksen haltijan ilmoitettava viipymättä Metsähallitukselle.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen muodosta, sisällöstä ja ilmoituksen tekemisen määräajasta.

62 a §

Vapaa-ajankalastuksen saalisilmoitus

Jokaisen 16 vuotta täyttäneen vapaa-ajankalastuksen harjoittajan on tehtävä määräajassa ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvalla alueella saalisilmoitus saaliiksi saadusta kalasta, käytetystä kalastusvälineestä ja pyyntialueesta, jos se on tarpeen kyseisen lajin tai kannan kestävän käytön ja hoidon suunnittelemiseksi sekä järjestämiseksi tai luontaisen elinkierron varmistamiseksi tai vieraslajin seurannan järjestämiseksi. Saalisilmoitus tehdään Luonnonvarakeskukselle. Saalisilmoitus on tehtävä myös vapautetusta kalasta.

Kalastusmatkailutilaisuuksien järjestäjä voi 1 momentista poiketen ilmoittaa kalastusmatka-kohtaisesti asiakkaan tai asiakasryhmänsä saaliin.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset kalalajeista ja -kannoista, joista saalisilmoitus on tehtävä sekä pyyntialueen, kalastusvälineen, kalan koon, mahdollisen eväleikkauksen ilmoittamisesta sekä ilmoituksen maantieteellisestä soveltamisalasta, muodosta, sellaisesta muusta teknisluonteisesta sisällöstä, jota ilmoitus edellyttää ja ilmoituksen tekemisen määräajasta.

Eduskunnan vastaus EV 263/2022 vp

90 §

Sisävesiltä saatujen kaupallisen kalastuksen saaliiden ilmoittamisvelvollisuus

Kaupallinen kalastaja on velvollinen pitämään muualla kuin merialueella tapahtuvasta kalastuksesta päiväkirjaa ja vähintään kerran kalenterivuodessa ilmoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle pyytämänsä tai lukuunsa pyydetty saaliit kalalajikohtaisesti, pyyntialueet, kalastusalueen rekisteritunnus, saaliin purkamispaikat sekä kalastuksessa käytetyt pyydykset ja niiden pyynnissä pitämisen aika. Ilmoitus on annettava myös, jos kyseisen kalenterivuoden aikana ei ole harjoitettu kaupallista kalastusta.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta päiväkirjasta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ilmoitettavista tiedoista sekä tietojen jättämisen ajankohdista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

92 §

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovaranto

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannolla tarkoitetaan kalataloushallinnon viranomaisten tehtäviin liittyviä 94 §:ssä tarkoitettuja rekistereitä ja tietoaaineistoja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Metsähallitus, Luonnonvarakeskus ja kalatalousalueet ovat kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rekisterinpitäjiä. Kukin rekisterinpitäjä vastaa pitämiensä rekistereiden ajantasaisuudesta, niihin tallettamistaan tiedoista ja niiden oikeellisuudesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kalatalousalue ovat 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdissa tarkoitettujen rekisterien yhteisrekisterinpitäjiä. Rekisterinpitäjän velvollisuuksista, yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta tai säilyttämisestä vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Edellä mainitusta poiketen, rekisterinpitäjän velvollisuuksista vastaa kuitenkin kalatalousalue, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat kalatalousalueen tässä laissa määriteltyä tehtävää.

Kukin rekisterinpitäjä vastaa 94 §:n mukaisesti vastuullaan olevan rekisterin hallinnoimiseksi välttämättömän tietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä vastaavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Ruokavirasto tuottaa ylläpito- ja muita tietohallinnon palveluita elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuulla oleville tietojärjestelmille.

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa tietovarannon sekä sen hallinnoimiseksi tarvittavien tietojärjestelmien ylläpidon ja kehittämisen ohjauksesta sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) mukaisesti niiden yhteentoimivuuden ohjauksesta.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tietovarannon tietojen ja niihin liittyvien asiakirjojen julkisuuteen, luovuttamiseen sekä luovuttamisesta perittäviin maksuihin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja henkilötietojen käsittelyyn luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston

Eduskunnan vastaus EV 263/2022 vp

asetusta (EU) 2016/679 ja tietosuojalaki (1050/2018). Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään.

93 §

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon käyttötarkoitukset

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarantoa käytetään:

- 1) kalastuksen ja kalastuksenvalvojien valvontaan;
- 2) kalavarojen käytön ja hoidon suunnitteluun ja tehostamiseen;
- 3) kalastonhoitomaksujen seurantaan sekä maksusuoritusten todentamiseen 92 §:ssä tarkoitettun rekisterinpitäjän tai viranomaisen palvelussa;
- 4) kalastonhoitomaksun suorittaneiden henkilöiden kokonaismäärän selvittämiseen;
- 5) kalastonhoitomaksuina kertyneiden varojen jakamiseen;
- 6) viranomaisen tiedottamiseen;
- 7) kalatalousneuvontaan;
- 8) kalastuksen sekä kalakantojen hoitoon liittyvien muiden tehtävien hoitamiseen; sekä
- 9) tutkimukseen ja tilastojen laatimiseen sekä viranomaisen suunnittelu-, valvonta- ja selvitys-tehtäviin.

94 §

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rakenne ja sisältö

Tietovaranto muodostuu:

1) kaupallisista kalastajista pidettävästä rekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään kaupallisen kalastajan nimi ja henkilö-, yritys- tai yhteisötunnus sekä äidinkieli, kaupallisen kalastajan koti- tai asuinpaikkatiedot ja yhteystiedot, tieto siitä, mihin 88 §:ssä tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään kalastaja kuuluu, tieto siitä harjoittaako kaupallinen kalastaja kalastusta sisävesillä vai merialueella, tiedot saalisilmoituksista sekä tieto rekisteröinnin alku- ja päättymisajankohdasta;

2) kalastonhoitomaksurekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimii Metsähallitus. Rekisteriin merkitään niiden Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden nimet, osoitteet ja syntymäajat, joiden puolesta kalastonhoitomaksu on maksettu, suoritettujen kalastonhoitomaksun määrä, maksuaika sekä aika, jolta kalastonhoitomaksu on maksettu, lisäksi voidaan merkitä myös muita yhteystietoja;

3) omistajakorvausrekisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja kalatalousalueet. Rekisteriin merkitään 84 §:ssä tarkoitettut tiedot, vesialueen omistajan yhteystiedot tai yhteyshenkilöiden yhteystiedot;

4) istutusrekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään jokaisesta kalanistutuksesta istuttajan, ilmoituksen jättäjän ja istutuserän vastaanottajan yhteystiedot, istutettu laji ja kanta, istutettavan erän alkuperä, istukkaiden koko, ikä ja kappalemäärä sekä istutuspaikka ja -aika;

5) kalatalousvelvoite- ja -maksurekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään vesilain 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja suunnitelmia koskevat tiedot;

Eduskunnan vastaus EV 263/2022 vp

6) kalatalousaluerakisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja kalatalousalueet. Rekisteriin merkitään kalatalousalueen nimi, alueellinen ulottuvuus, vastuuhenkilöt, yhteystiedot ja kalatalousalueen päätösvaltaa käyttävän yleiskokouksen järjestämiseen tarvittavat tiedot;

7) kalastuksentralvojarakisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Rekisteriin merkitään kalastuksentralvojan nimi ja kuva sekä syntymäaika, henkilötunnus, hyväksynnän voimassaoloaika, valtuuttaja, toimialue sekä valtuutuksen voimassaoloaika;

8) kalastuksensääteilyyn liittyvästä tietoaaineistosta, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset. Tietoaaineistoon merkitään tähän lakiin perustuvista sekä sen nojalla asetettavista viranomaisen kalastuksenrajoituksista rajoituksen tyyppi, rajoituksen sisältö, rajoitusalue sekä rajoituksen kesto; sekä

9) vapaa-ajankalatalouden saalisrekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimii Luonnonvarakeskus. Rekisteriin merkitään tämän lain 62 a §:ssä tarkoitettun saalisilmoituksen perusteella kalastajan nimi ja osoitetiedot tai kalastusmatkailutilaisuuden järjestäjän nimi ja osoitetiedot, tiedot pyydetystä kalasta, pyyntiväline, päivämäärä ja pyyntialue. Luonnonvarakeskuksen on säilytettävä rekisteriin tallentamansa henkilötiedot erillään muista rekisterissä säilytettävistä tiedoista. Henkilötietoja saavat käsitellä tunnisteellisessa muodossa ainoastaan ne Luonnonvarakeskuksen henkilöt, joiden tehtävien suorittamiseksi se on välttämätöntä. Luonnonvarakeskuksen on nimettävä nämä henkilöt tai määriteltävä tehtävät.

Rekistereihin saadaan tallettaa myös muita 93 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömiä tietoja sekä tietovarannon käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja, ei kuitenkaan henkilötietoja.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rakenteesta sekä rekistereiden ja tietoaaineistojen yhteentoimivuuden varmistamisesta.

95 §

Tietovarannon rekisterien pitäjien oikeus saada tietoja viranomaisilta

Rekisterinpitäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada kalastusalusrekisteriä, liikenneasioiden rekisteriä ja Ahvenanmaan alusrekisteriä pitäviltä viranomaisilta sellaiset rekistereihin rekisteröityjä kalastusaluksia ja niiden omistajia sekä haltijoita koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä 93 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

95 a §

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon tietojen luovuttaminen

Tietovarannon tietoja voidaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä vesilain tai ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisen velvoitetarkkailun tekemiseen tai opinnäytetyön tekemiseen, jos tietojen luovuttamista voidaan pitää tutkimus- tai tarkkailusuunnitelman perusteella tarpeellisena ja jos tutkimustyöllä on vastuullinen ohjaaja tai siitä vastaava ryhmä. Tietojen luovutuksen edellytyksenä on lisäksi, etteivät yksittäistä henkilöä koskevat tiedot paljastu ulkopuolisil-

Eduskunnan vastaus EV 263/2022 vp

le ja että henkilötiedot hävitetään, kun ne eivät enää ole tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi.

Kukin 94 §:ssä tarkoitettu rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa välttämättömiä tämän lain 94 §:n mukaisia tietovarannon tietoja kalakantojen ja kalastuksen tutkimusta, seurantaa ja käytön suunnittelua sekä valvontaa ja tilastojen laatimista varten maa- ja metsätalousministeriölle, Luonnonvarakeskukselle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Metsähallitukselle ja Ruokavirastolle.

Metsähallitus saa kalastonhoitomaksurekisterin rekisterinpitäjänä salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tiedon suoritetusta kalastonhoitomaksusta Luonnonvarakeskukselle.

Rekisterinpitäjät päättävät kukin tietojen luovuttamisesta oman toimialansa osalta. Tietojen luovuttamisesta 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdissa tarkoitettujen rekistereiden osalta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

96 §

Tietojen luovuttaminen ulkomaiden viranomaisille ja kansainvälisille toimielimille

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannossa olevia tietoja saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisille, Euroopan komissiolle, Euroopan kalastuksenvalvontavirastolle ja kansainvälisissä sopimuksissa tarkoitetuille viranomaisille Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista johtuvien velvoitteiden hoitamiseksi.

Rekisterinpitäjät päättävät kukin tietojen luovuttamisesta oman toimialansa osalta. Maa- ja metsätalousministeriö voi luovuttaa rekisterinpitäjiltä saamansa tiedot 1 momentin mukaisesti.

99 §

Valvontaviranomaiset ja kalastuksenvalvojat

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettulla kalastuksenvalvojalla ei ole kuitenkaan toimivaltaa valvoa kaupallista kalastusta koskevaa Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan unionin lainsäädännön eikä sen toimeenpanemiseksi annetun kansallisen lainsäädännön noudattamista.

118 §

Kalastusrikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

---

10) rikkoo 90 §:ssä säädettyä saaliiden ilmoitusvelvollisuutta, 91 §:ssä säädettyä kalan ensi-myyntikieltoa tai 55 §:ssä säädettyä rauhoitetun kalan myyntikieltoa,

---

13) rikkoo 78 §:n nojalla säädettyjä kieltoja, ehtoja tai rajoituksia,

---

Eduskunnan vastaus EV 263/2022 vp

15) laiminlyö 74 §:ssä säädetyn istutusten ilmoitusvelvollisuuden, tai

16) ottaa vapaa-ajankalastuksessa Euroopan unionin neuvoston kalastuksessa Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamista koskevan asetuksen säännösten vastaisesti saaliiksi lohien kiellettyä aikana tai ylittää kalastajalle asetetun lohta koskevan saaliskiintiön, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kalastusrikkomuksesta* sakkoon.

Joka tahallaan laiminlyö 62 a §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai sen nojalla annetun valtioneuvoston asetuksessa säädettyjen tietojen ilmoittamisen, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kalastusrikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Helsingissä 3.2.2023

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri